

Sygnatura akt IV Ka 598/14

IV Kz 427/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący :	SSO Mariusz Górski (spr.)
Sędziowie :	SSO Agnieszka Połyniak SSO Sylwana Wirth
Protokolant :	Agnieszka Kaczmarek

przy udziale Julity Podlewskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu dnia 26 września 2014 roku

sprawy **T. L.** s. J. i J. zd. W., ur. (...) w M.

i I. F. c. M. i I. zd. D., ur. (...) w Ś.

oskarżonych z art.13§1kk i art.286§1kk i art. 297§1kk i art. 270§1kk w zw. z art. 11§2kk , art. 270§1kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego T. L. i obrońcę oskarżonej I. F. oraz zażalenia pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego Powiatowego Urzędu Pracy w Ś. na rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 17 lutego 2014 roku, sygnatura akt II K 749/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o kosztach należnych oskarżycielowi posiłkowemu w ten sposób, że w miejsce zasądzenia na jego rzecz 150 zł od oskarżonego T. L., a zawartego w punkcie IV tego orzeczenia – zasądza od oskarżonych I. F. i T. L. na rzecz oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego – Powiatowego Urzędu Pracy w Ś. – po 462 zł tytułem zwrotu poniesionych przez niego kosztów udziału pełnomocnika w postępowaniu przed Sądem I instancji;

II. w pozostałym zakresie tenże wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. Z. z Kancelarii Adwokackiej w Ś. 516,60 złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonej I. F. z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zasądza od oskarżonych na rzecz pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego po 210 złotych tytułem kosztów udziału pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym,

V. zasądza od oskarżonego T. L. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe związane z jego apelacją, w tym 180 złotych opłaty za to postępowanie, zwalniając jednocześnie I. F. od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie przed Sądem II instancji, zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt IV Ka 598/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem T. L. i I. F. uznani zostali za winnych, że:

w okresie od 14 grudnia 2009 r. do 15 lutego 2010 r. w Ś. wprowadzając w błąd Powiatowy Urząd Pracy w Ś. co do rzekomego zakupu od nieistniejącej firmy (...) artykułów mających służyć w prowadzeniu działalności gospodarczej doprowadzili Powiatowy Urząd Pracy w Ś. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 18.000 złotych na skutek zawarcia przez T. L. z Powiatowym Urzędem Pracy w Ś. umowy o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej poprzez przedłożenie wniosku potwierdzającego wykorzystanie środków zgodnie z umową wraz z fakturami stwierdzającymi nieprawdę i numerach (...) oraz (...), tj. występuku z art. 286§1 kk i za to na podstawie tego przepisu wymierzono T. L. karę 1 roku zaś I. F. 6 miesięcy pozbawienia wolności, których wykonanie na mocy art. 69§1 i 2 kk oraz art. 70§1 pkt 1 kk zawieszono warunkowo na okresy:

T. L. 3 lat

I. F. 2 lat.

Nadto, na mocy art. 17§1 pkt 9 kpk umorzono postępowanie karne wobec oskarżonych o to, że:

wspólnie i w porozumieniu z nieustaloną osobą w okresie od 29 grudnia 2009 roku do dnia 6 stycznia 2010 roku podrobili faktury VAT nr (...) wystawione rzekomo przez P.P.H.U. (...) tj. firmę należącą do A. K., która to firma w owym czasie już nie istniała i posłużono się nimi jako autentycznymi, tj. o czyn z art. 270§1 kk.

Poza tym w orzeczeniu o kosztach m.in. zasądzone od T. L. na rzecz oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego 150 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Wyrok powyższy zaskarżyli – obrońca I. F., oskarżony T. L. oraz w zakresie kosztów – pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego.

I tak, pierwszy ze skarżących zarzucił orzeczeniu:

błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę, który miał wpływ na jego treść, poprzez przyjęcie dowolnej, a nie swobodnej, opartej na wszechstronnej i wnikliwej ocenie zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, doprowadzając do nieprawidłowego ustalenia stanu faktycznego w niniejszej sprawie, polegający na:

- bezzasadnym przyjęciu, że oskarżona I. F. działając wspólnie i w porozumieniu z T. L. w okresie od dnia 14 grudnia 2009 r. do dnia 15 lutego 2010 r. w Ś. z zamiarem bezpośrednim doprowadziła Powiatowy Urząd Pracy w Ś. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez zawarcie przez T. L. z ww. urzędem umowy o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz przedłożenie wniosku potwierdzającego wykorzystanie środków zgodnie z umową wraz z fakturami stwierdzającymi nieprawdę o nr (...) oraz (...), których blankiety wypełniła I. F., podczas gdy z materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie, a przede wszystkim z wyjaśnień oskarżonej I. F. oraz zeznań A. E. i P. S., których zeznania Sąd I instancji uznał za wiarygodne wynika, że I. F. działając na zlecenie swojego klienta, tj. T. L., wykonywała jedynie czynności techniczne zlecone przez w/wym, co świadczy o tym, że swoim zamiarem nie obejmowała popełnienia przestępstwa z art. 286 kk, a więc Sąd I instancji oceniając prawidłowo zebrany materiał dowodowy zbudował na nich błędne ustalenia dotyczące sprawstwa I. F.;

- bezzasadnym stwierdzeniu przez Sąd I instancji, że oskarżona I. F. przyznała się do winy, podczas gdy w/wym. przez cały proces twierdziła, że nie przyznaje się do winy i złożyła obszernie wyjaśnienia w tym zakresie;
- na przypisaniu umyślności – w zamiarze bezpośrednim – I. F. podczas gdy obiektywne przeprowadzenie postępowania jurysdykcyjnego i prawidłowa ocena zebranego materiału dowodowego winno wskazywać, iż działanie I. F. nie było nakierowane na osiągnięcie korzyści majątkowej dla siebie, a także innej osoby, a także doprowadzenie innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem własnym lub cudzym za pomocą wprowadzenia jej w błąd, albowiem Sąd na podstawie prawidłowego ustalonego stanu faktycznego w zakresie wypełniania blankietów FV oraz przygotowania wniosku o dotację błędnie wywnioskował, co do istnienia zamiaru popełnienia przez I. F. przestępstwa z art. 286 kk, gdyż I. F. wypisując przedmiotowe FV oraz przygotowując wniosek o dotacje nie działała z zamiarem popełnienia żadnego przestępstwa, lecz wypełniała sumiennie zlecane jej czynności przez T. L..

Tym samym apelujący wniósł o zmianę wyroku, poprzez uniewinnienie I. F. od czynu opisanego w punkcie I części dyspozytywnej wyroku, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Z kolei T. L. zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść orzeczenia, polegający na przyjęciu, że oskarżony dopuścił się zarzucanych mu czynów, a nawet że był inicjatorem przestępnego działania.

Tym samym apelujący wniósł o zmianę wyroku Sadu Rejonowego w Wałbrzychu i umorzenie postępowania, ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Poza tym pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego zarzucił orzeczeniu naruszenie przepisów postępowania karnego mianowicie art. 626§1 kpk w zw. z art. 627 kpk poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na:

- 1) Niezasądzeniu od oskarżonej I. F. na rzecz oskarżyciela prywatnego zwrotu kosztów postępowania w kwocie 150,00 zł (sto pięćdziesiąt złotych);
- 2) Niezasądzeniu od oskarżonych na rzecz oskarżyciela prywatnego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W związku z powyższym wniósł o:

- 1) uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie od oskarżonej I. F. na rzecz oskarżyciela prywatnego zwrotu kosztów postępowania w kwocie 150,00 zł
- 2) zasądzenie od oskarżonych na rzecz oskarżyciela prywatnego kwoty 972,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego, po 486,00 zł od każdego z oskarżonych.

Sąd Okręgowy zważył:

Jedynie zażalenie pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Ad. apelacji obrońcy I. F. i oskarżonego T. L.

Wbrew twierdzeniom skarżących Sąd I instancji po prawidłowo przeprowadzonym postępowaniu dokonał jedynie trafnej oceny dowodów, a stanowisko swe tak co do sprawstwa jak i zawinienia oskarżonych przekonująco uzasadnił.

W tej sytuacji skoro Sąd Okręgowy zgadza się z tezami Sądu Rejonowego – zbędną wydaje się ponowna analiza dowodów, gdyż byłoby to jedynie powtarzaniem trafnych, podniesionych wcześniej argumentów.

Tym samym odnosząc się wyłącznie do szczegółowych zarzutów podniesionych w apelacji obrońcy oskarżonej należy stwierdzić, że prawdą jest, iż I. F. nie przyznała się do popełnienia przypisanego jej czynu, choć w swych wyjaśnieniach złożonych na rozprawie w istocie przyznała się do sprawstwa, przecząc jednak swemu zawinieniu.

Z tym ostatnim nie sposób się zgodzić. Podkreślić bowiem należy, że oskarżona stwierdziła, że po przygotowaniu przez nią wniosku (i innych dokumentów) o przyznanie z Urzędu Pracy oskarżonemu środków na podjęcie działalności gospodarczej – osobiście wypełniła przyniesione przez T. L. dwie faktury in blanco, które posłużyły następnie dla udokumentowania w/w wniosku.

Tak więc I. F. (choć temu przeczy) z pewnością nie wykonywała jedynie w najlepszej wierze usługi księgowej dla oskarżonego lecz dopuściła się sfalszowania dokumentów, potrzebnych do wyłudzenia z Urzędu Pracy 18.000 zł. Oczywiście przy tym jest, że osoba zajmująca się zawodowo doradztwem rachunkowym nie może w sposób przekonujący zasłaniać się swą niewiedzą w jakim celu wskazanego wyżej fałszerstwa się dopuszcza.

Uczyła to po to by T. L. uzyskał nienależną mu korzyść materialną i taki był cel jej działania.

Nie jest również prawdą by I. F. nie zmierzała do osiągnięcia korzyści majątkowej także dla siebie. Taką było choćby otrzymane wynagrodzenie od oskarżonego za usługę i odpłatne, dalsze prowadzenie na jego rzecz doradztwa rachunkowego.

Zawinieniu oskarżonej nie przeczą także zeznania A. E., który stwierdził, iż nie miał jakiegokolwiek kontaktu ze współoskarżoną I. F., bowiem nie występowała ona w sprawie o dotację w sposób formalny.

To właśnie zdanie w/w świadka nie przeczy przecież w najmniejszym zakresie tak sprawstwu jak i zawinieniu I. F. odnośnie przypisanego jej czynu, bowiem udział oskarżonej w przestępstwie odbywał się poza siedzibą Urzędu Pracy.

Nie sposób natomiast odnieść się do apelacji oskarżonego, który jedynie nader lakonicznie zarzucił orzeczeniu Sądu I instancji błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, przy czym nie przywołał żadnych argumentów na tę okoliczność.

W konsekwencji dzielając w pełni stanowisko Sądu I instancji co do sprawstwa i zawinienia T. L. (na co wskazano już wcześniej) – zaskarżony wyrok także wobec oskarżonego należało utrzymać w mocy.

Jedynie na marginesie należy wyrazić wątpliwość co do zwolnienia oskarżonych od odpowiedzialności także z art. 297§1 kk, a zwłaszcza z art. 270§1 kk.

Nie jest bowiem prawdą, że Powiatowy Urząd Pracy nie jest pokrzywdzonym w omawianym zakresie. Sąd I instancji zapomniał prawdopodobnie, iż co prawda przedmiotem ochrony z art. 297§1 kk i 270§1 kk jest publiczne zaufanie do dokumentów, to jednak jeśli sprawca realizuje np. inny zamiar (tu oszustwo) właśnie przy pomocy fałszerstw dokumentów – oczywiście jest, że pokrzywdzonym może być nie tylko Urząd Pracy lecz nawet osoba fizyczna.

Z uwagi na brak apelacji na niekorzyść we wskazanym zakresie – Sąd II instancji nie był uprawniony do dokonania jakichkolwiek zmian.

W znacznym zakresie miał natomiast rację pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego zarzucając niezasadne niezasadzenie na rzecz PUP w Ś. kosztów udziału pełnomocnika w postępowaniu przed Sądem I instancji.

Konieczność takiego zobowiązania wynika wprost z art. 626§1 kpk art.627 kpk

Skoro zatem przed Sądem I instancji odbyło się 6 rozpraw oraz 1 posiedzenie, w których uczestniczył pełnomocnik pokrzywdzonego to należało zasądzić od oskarżonych po 462 zł (420 zł za pierwszą rozprawę oraz po 20% od tej kwoty za każdą następną w której uczestniczył pokrzywdzony).

Nadto, zdecydowano (w odrębnym zarządzeniu) o zwrocie pokrzywdzonemu zbędnie wniesionej opłaty i z tej to przyczyny z wyroku „usunięto” obciążenie oskarżonego $\frac{1}{2}$ tej kwoty na rzecz PUP w Ś.